

SKVR KUNSTEDUCATIE VO MBO
DOELEN EN INFORMATIEBRIEF

HONET

**CULTUUR
-TRAJECT** 2^E LEERJAAR / BEELDEND

BESTE DOCENT

Voor u ligt de informatiebrief over het project bij de tentoonstelling 'Honet' van MAMA waaraan uw school binnenkort meedoet.

Voor dit project werken de SKVR en MAMA samen. Om de dag zo goed mogelijk te laten verlopen, is het belangrijk dat alle begeleiders deze lesbrief vooraf gelezen hebben. Kopieer en verspreid deze brief dan ook van tevoren.

In deze brief vindt u de volgende informatie:

- Praktische informatie tijdsplanning
- Korte beschrijving van het project
- Achtergrondinformatie over de begeleiders
- Leerstrategieën & leerdoelen van het project
- Algemene informatie over MAMA, SKVR en het Cultuurtraject
- Colofon

BELANGRIJK!

Tijdens dit project is de aanwezigheid van twee begeleiders per klas gewenst.

CONTACTPERSONEN BIJ VRAGEN

Mocht u over de planning van het project nog vragen hebben, neem dan contact op met Sjaan v/d Hoek. telefoon: 010-2718346, e-mail: s.van.der.hoek@skvr.nl.

Mocht u vragen hebben over het materiaal of de inhoud van het project neem dan contact op met Liesbeth Slats, telefoon: 010-2718336, e-mail: l.slats@skvr.nl.

Pinhole foto van Steve Davis – Captured Youth

PRAKTISCHE ZAKEN EN TIJDSPLANNING

TIJDSPLANNING

ochtend	middag	activiteit
09.30	13.00	Ontvangst en inleiding Locatie: Politiegalerie
		Groep 1
10.00	13.10	Rondleiding <i>Het Kabinet</i>
10.20	13.30	Pinhole instructie
10.40	14.00	Fotograferen
11.00	14.10	Ontwikkelen + bespreken
11.20	14.30	Fotograferen
11.40	14.50	Ontwikkelen + bespreken
11.50	15.20	Afsluiting
		Groep 2
10.00	13.10	Pinhole instructie
10.20	13.40	Rondleiding <i>Het Kabinet</i>
10.40	14.10	Fotograferen
11.00	14.30	Ontwikkelen + bespreken
11.20	14.50	Fotograferen
11.40	15.10	Ontwikkelen
11.50	15.20	Afsluiting

Bij groepen groter dan 28 leerlingen

		Groep 3
10.00	13.10	Pinhole uitleg
10.20	13.40	Rondleiding <i>Het Kabinet</i>
10.40	14.10	Fotograferen
11.00	14.30	Ontwikkelen + bespreken
11.20	14.50	Fotograferen
11.40	15.10	Ontwikkelen
11.50	15.20	Afsluiting

GROEPEN MAKEN

Tijdens het project wordt met twee groepen van gelijke grootte gewerkt. Het is de bedoeling dat de indeling voor deze groepen van tevoren op school wordt gemaakt. Dat scheelt tijd bij de uitvoering van het project.
NB Bij klassen van 28 leerlingen of meer wordt er gewerkt met drie gelijke groepen.

ROL VAN DE DOCENT/ BEGELEIDER

De aanwezigheid van twee begeleiders op een klas is gewenst. Verwacht wordt dat de docent/begeleider waar nodig assisteert (bijvoorbeeld met het orde houden), maar zich niet actief bezighoudt met de overdracht van de lesinhoud.

Gedurende de kunstconfrontatie en de workshops, worden de leerlingen rondgeleid en begeleid door MAMA.

BEREIKBAARHEID

Het project vindt plaats in de showroom van MAMA. Witte de Withstraat 29-31 en in de daarnaast gelegen Politiegalerie, Witte de Withstraat 25.

Per metro: halte Beurs.

Per tram: tram 7, halte Museumpark.

Per bus: lijn 46, halte Westblaak

KORTE BESCHRIJVING VAN HET PROJECT

HET KABINET

In de tentoonstelling *Het Kabinet* maken kunstenaars Honet, Gues en Allergy een totaalinstallatie van foto's, tekeningen, tekst en films en wordt de sfeer van de Parijse catacomben voelbaar. In de honderden foto's die Honet maakt, documenteert hij niet alleen zijn tags (term uit de graffiti: korte parafen waaraan de maker door zijn collega's wordt herkend), maar ook het alledaagse leven. De leerlingen krijgen een rondleiding langs hun reizen door de wereld. Ze zien o.a. een fotostrip die gebaseerd is op een reis van Peking naar Moskou via Kazakstan en een beeldverslag van de underground feesten en zwerftochten door de Parijse catacomben.

Aansluitend op de rondleiding door de tentoonstelling gaan de leerlingen aan de slag met het maken van een eigen beeldverslag met behulp van een pinhole camera. Leerlingen gaan op ontdekkingsreis in hun directe omgeving. Er wordt hun gevraagd een snapshot te ensceneren.

Het Kabinet bij MAMA

INLEIDING

Tijdens de inleiding krijgen leerlingen uitleg over de werking van de pinhole camera. Een pinhole camera is een camera zonder lens. In plaats van een lens wordt een klein gaatje (*pinhole*) gebruikt. De inleiding introduceert de begrippen camera obscura en sluitertijd. Aan de hand van herkenbaar beeldmateriaal maken leerlingen kennis met het verschil tussen snapshots en geënceneerde fotografie.

RONDLEIDING

In de rondleiding ontdekken de leerlingen dat er vandaag de dag nog steeds ontdekkingsreizigers bestaan. De kunstenaars Honet, Allergy en Gues laten zich inspireren door de catacomben van Parijs (een ondergronds gangenstelsel) en hun ontdekkingen tijdens reizen over de wereld. Samen met de leerlingen wordt gekeken naar de manier waarop de gebeurtenis wordt vastgelegd, met bijzondere aandacht voor de fotografie. Leerlingen maken kennis met beeldaspecten, zoals kadering, perspectief, licht en compositie. Ze onderzoeken het verschil tussen een snapshot en een geënceneerde foto. Tijdens de rondleiding kunnen de leerlingen geleerde termen toepassen met hun camera, telefoon of iPod.

WORKSHOP

Na het theoretische gedeelte en de rondleiding krijgen de leerlingen een pinhole camera ter beschikking. De leerlingen gaan op onderzoek in de directe omgeving, geïnspireerd door beelden uit de tentoonstelling. Ze worden geconfronteerd met de gelimiteerde mogelijkheden van een pinhole camera, want hoe maak je een snapshot-ogende foto, wanneer je een sluitertijd van 15 seconden nodig hebt?

In de doka ontwikkelen leerlingen hun negatief. Gezamenlijk worden de foto's bekeken en geëvalueerd. Welke foto lijkt het meeste op een snapshot en waar komt dat door?

Hierna gaan ze opnieuw naar buiten om met de opgedane kennis en ervaring een tweede foto te nemen. Ter afsluiting worden de foto's van de verschillende groepen vergeleken.

Pinhole camera

NA HET BEZOEK AAN MAMA

TENTOONSTELLING

In de periode dat het Cultuurtraject plaatsvindt (30 november – 15 december) worden de foto's van de leerlingen gepresenteerd in een tentoonstelling, die 24 uur per dag te zien is door de ruiten van de Politiegalerie (Witte de Withstraat 25, naast MAMA).

RESULTATEN LEERLINGEN

Na afloop van de tentoonstelling worden de foto's naar uw school gestuurd, evenals het beeldverslag van het bezoek aan MAMA door fotograaf Benjamin Li.

VERWERKING OP SCHOOL

Tevens ontvangt u een werkblad voor het maken van een pinhole camera en een kijkwijzer, waarmee de leerlingen (nogmaals) hun eigen foto's danwel foto's van fotografen kunnen bekijken en analyseren aan de hand van de begrippen die ze tijdens hun bezoek aan MAMA hebben geleerd.

Zowel de foto's, het werkblad en de kijkwijzer zullen op de website van MAMA geplaatst worden.

www.showroommama.nl

Pinhole foto van James Gilbert.

ACHTERGRONDINFORMATIE OVER DE BEGELEIDERS

ALINE YNTEMA

Aline Yntema volgt het laatste jaar van de docentenopleiding aan de kunstacademie te Rotterdam, waar ze zich heeft gespecialiseerd in autonome fotografie.

Voor MAMA heeft ze o.a. het Rookies MA traject ontwikkeld (fast curating course) en de tentoonstelling *For Security Reasons* samengesteld (i.s.m. Marieke de Rooij en Tim Braakman).

ZELDA MOLENAAR

Zelda Molenaar volgt op dit moment tevens het laatste jaar aan de docentenopleiding aan de kunstacademie te Rotterdam. Haar specialisatie is fotografie, zowel analoog als digitaal. Dit jaar zal ze haar LIO stage afronden bij de SKVR (gericht op primair onderwijs) en verschillende projecten opstarten, waaronder het Rotterdams Animatie Festival (RAFF).

WENDY WOLF

Wendy Wolf heeft na de eerste twee jaar van de docentenopleiding aan de Willem de Kooning er voor gekozen om te leren in de praktijk. Hierdoor heeft ze voor verschillende instellingen gewerkt, waaronder Villa Zebra en het Communicatiemuseum te Den Haag. Wendy heeft haar opleiding weer hervat en volgt momenteel het tweede jaar aan de docentenopleiding.

ASHLEY NIJLAND

Ashley Nijland is momenteel bezig met haar afstuderen voor de opleiding Autonome Kunst. Ze heeft eerder meegewerkt aan het Cultuurtraject en organiseert momenteel voor verschillende instanties exposities en workshops.

JOHAN WAASDORP

Johan Waasdorp heeft eerst drie jaar de docentenopleiding van de Willem de Kooning Academie gevolgd alvorens over te stappen naar de richting autonome kunst, waar hij zich specialiseert in schilderen en grafiek. Hij heeft aan jongeren van verschillende niveaus met diverse achtergronden workshops gegeven.

Het Kabinet tentoonstelling bij MAMA

LEERSTRATEGIËN

RECEPTIEF:

De leerlingen brengen een bezoek aan de tentoonstelling *Het Kabinet*. Ze bekijken en ervaren de tentoonstelling. Centraal staan de begrippen snapshot en geënceneerde fotografie. Er wordt gekeken naar beeldaspecten, zoals kadering, perspectief, licht en compositie.

ACTIEF:

De leerlingen fotograferen met een pinhole camera. Ze maken kennis met sluitertijd en leren de bovenstaande beeldaspecten in praktijk te brengen. Ze ontwikkelen de foto's in een doka en leren over een positief en negatief beeld.

REFLECTIEF:

De leerlingen reflecteren op de foto's uit de tentoonstelling, zelfgemaakte foto's en die van hun klasgenoten. Ze analyseren de beelden aan de hand van de geleerde begrippen.

LEERDOELEN

Na afloop van het bezoek aan MAMA:

- Kunnen de leerlingen verschillende beeldaspecten en termen binnen de fotografie benoemen, herkennen en toepassen in een eigen foto (waaronder 'snapshot', 'geënceneerde fotografie', 'pose', 'perspectief', 'kunstlicht', 'scherpte-diepte', 'sluitertijd', 'positief' en 'negatief').
- Begrijpen leerlingen het basisprincipe van fotografie (de camera obscura)
- Zijn leerlingen zich er van bewust dat men vroeger analoog fotografeerde en dat foto's afgedrukt werden in een doka.
- Kunnen leerlingen samenwerken aan een 'foto-shoot'.
- Kunnen leerlingen reflecteren op hun eigen werk en dat van hun klasgenoten aan de hand van de geleerde begrippen.

INFORMATIE OVER DE CULTURELE INSTELLING

MAMA

MAMA is in 1997 gestart als een tentoonstellingsruimte voor en door jonge kunstenaars. MAMA heeft zich ontpopt tot een spraakmakend en invloedrijk podium waar een breed publiek terecht kan. Daarnaast heeft MAMA zich ontwikkeld tot expert op het gebied van jongeren- en hedendaagse beeldcultuur. Bij MAMA vind je zowel populaire als elitaire kunstvormen; MAMA is er voor iedereen en geeft je stof tot nadenken!

Voor meer informatie over MAMA, zie www.showroommama.nl

INFORMATIE OVER HET CULTUURTRAJECT

DE SKVR EN HET CULTUURTRAJECT

De SKVR staat voor Kunst voor Rotterdammers en verbindt zoveel mogelijk (jonge) Rotterdammers met kunst en cultuur. Of dat nu in de eigen gebouwen, op scholen of in de wijken gebeurt, het stimuleren van enthousiasme in (de beoefening van) kunst en het ontwikkelen van creatief talent is alles waar het om draait. De culturele instellingen in Rotterdam bieden in samenwerking met de SKVR jaarlijks een programma aan dat leerlingen zowel receptief als actief kennis laat maken met kunst en cultuur. Tijdens het tweede leerjaar staat het onderwerp beeldende kunst centraal.

DOELSTELLINGEN CULTUURTRAJECT

Het Cultuurtraject heeft de volgende doelstellingen:

- Leerlingen kennis laten maken met verschillende kunstdisciplines en met de culturele instellingen in Rotterdam.
- Met het aanbod een bijdrage leveren aan de persoonlijke en sociale ontwikkeling van de leerling.
- De cultuurparticipatie van de leerling verhogen.

AANSLUITING KERNDOELEN DOMEIN KUNST EN CULTUUR

48. De leerling leert door het gebruik van elementaire vaardigheden de zeggingskracht van verschillende kunstzinnige disciplines te onderzoeken en toe te passen om eigen gevoelens uit te drukken, ervaringen vast te leggen, verbeelding vorm te geven en communicatie te bewerkstelligen.
49. De leerling leert eigen kunstzinnig werk, alleen of als deelnemer in een groep, aan derden te presenteren.
50. De leerling leert op basis van enige achtergrondkennis te kijken naar beeldende kunst, te luisteren naar muziek en te kijken en luisteren naar theater-, dans- en filmvoorstellingen.
52. De leerling leert mondeling of schriftelijk te reflecteren op eigen werk en werk van anderen, waaronder dat van kunstenaars.

COLOFON

DOCENTENINFORMATIEBRIEF

SKVR

Postbus 23260

3001 KG Rotterdam

Tel: 0031 (0)10 436 13 36

Fax: 0031 (0)10 436 36 95

E-mail: l.slats@skvr.nl

Contact: Liesbeth Slats

Website: www.skvr.nl

MAMA

Witte de Withstraat 29-31

3012 BL Rotterdam

Tel: 0031 (0)10 2332022 / 0031 (0)10 2331313

Fax: 0031 (0)10 2332034

E-mail: karin@showroommama.nl

Contact: Karin de Wild

Website: www.showroommama.nl